

ग्लोबल महातेज

<https://epaper.globalmahatej.com/>

▲ वर्ष १ ले ▲ अंक : १२८ ▲ गुरुवार, दि. २९ जानेवारी २०२६ ▲ पाने : ४ ▲ अमळनेर ▲ किंमत : ३ रुपये >>> Email - globalmahatej@gmail.com

अजित... अकाली मृत्यूपुढे झाले पराजित..!

असंख्य चाहते झाले पोरके, शोकाकूलतेने गाठल्या परिसीमा...!!

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा
अमळनेर : आयुष्याच्या अनेक वळणांवर व नित्य नवीन संकटे आणि आव्हानांसमोर सदैव अजित राहिलेले अर्थात अजिंक्य राहिलेले अजित दादा क्रूर नियती आणि अकाली मृत्यू समोर मात्र दूर्दैवाने पराजित झाले. त्यांचा हा पराभव उभ्या महाराष्ट्रासाठी दीर्घकाळ वेदनादायी, राहिल हे निश्चित!

राज्याचे उपमुख्यमंत्री तथा राष्ट्रवादी काँग्रेसचे राष्ट्रीय अध्यक्ष ना. अजितदादा पवार यांचे बुधवार, दि. २८ जानेवारी रोजी सकाळी पावणे आठ वाजता बारामती विमानतळावर भीषण अपघातात निधन झाले. विमानाचा अपघात झाल्यानंतर जमिनीवर कोसळल्यानंतर अक्षरशः कोळसा झाला. या भयावह अपघातात ना. अजितदादा पवार यांचा जगाचा मृत्यू झाला. ना. अजितदादा पवार हे मुंबईहून विमानाने बारामती विमानतळावर उतरत असताना हा अपघात झाला. लँडिंगच्या प्रयत्नात विमान धावपट्टीच्या बाजूला जाऊन अपघातग्रस्त झाले. या अपघातात

राज्यात तीन दिवसाचा दुखवटा
 ना. अजितदादा पवार यांच्या निधनानंतर राज्यात तीन दिवस राजकीय दुखवटा जाहीर करण्यात आला आहे. बुधवार, दि. २८ जानेवारी रोजी सर्व शाळा आणि महाविद्यालयांना सुटी जाहीर करण्यात आली होती.

ना. अजितदादा पवार यांच्यासह एकूण पाच जणांचा मृत्यू झाला. यामध्ये त्यांचे वैयक्तिक सुरक्षा अधिकारी, एक अटेंडंट, तसेच दोन पायलट्स यांचा समावेश आहे. ना. अजितदादा पवार यांच्या निधनाने संपूर्ण महाराष्ट्र शोकसागरात बुडाला आहे. सारेच निःशब्द झाले असून, कोणाचाही या घटनेवर विश्वास बसलेला नाही. ना. अजितदादा

पवार यांचे अमळनेरशी घट्ट नाते राहिले आहे. त्यांनी अनेक वेळा भेटी दिल्या आहेत. माजी कृषिभूषण साहेबरावदादा पाटील यांच्या कार्यकाळात पाडळसे धरणासाठी त्यांनी भरघोस निधी दिला आहे. पाडळसे धरणाने जलपूजनही त्यांच्या हस्ते झाले होते.

आमदार अनिलदादा पाटील यांना विधानसभेची उमेदवारी दिली होती. तसेच त्यांना कॅबिनेट मंत्रीपदही दिले होते. या अनुषंगाने अमळनेर येथे त्यांनी भेटी दिल्या आहेत. त्यांचे निकटवर्तीय व कार्यकर्ते निःशब्द झाले आहेत. अनेकांनी या घटनेवर आमचा विश्वास बसत नाही, अशा भावनांक

प्रतिक्रिया दिल्या आहेत.

आंभाळाएवढ्या उंचीच्या नेतृत्वाची शेवटची अपघाती लँडिंग...!

दरम्यान, ना. अजितदादा पवार यांच्या निधनाच्या वृत्ताने राज्यभरात शोककळा पसरली आहे. मुख्यमंत्री, मंत्रिमंडळातील सहकारी, विरोधी पक्षातील नेते तसेच विविध सामाजिक, शैक्षणिक व सहकारी संस्थांनी तीव्र दुःख व्यक्त केले आहे. अनेक नेत्यांनी त्यांच्या स्पष्टवक्तपणा, प्रशासकीय अनुभव आणि आर्थिक शिस्तीवर भर देणाऱ्या कार्यशैलीची आठवण काढली. ना. अजितदादा पवार यांचा जन्म २२ जुलै १९५९ रोजी नगर जिल्ह्यातील देवळाली प्रवरा येथे झाला. बी.कॉम. शिक्षण घेतलेल्या ना. अजितदादा पवार यांनी श्रेती व्यवसाय सांभाळत राजकारणात प्रवेश केला. ते लोकसभा सदस्य, सात वेळा विधानसभा सदस्य, विविध खात्यांचे मंत्री आणि अनेक वेळा उपमुख्यमंत्री राहिले. वित्त, नियोजन, ऊर्जा, जलसंपदा, ग्रामीण विकास यांसारखी महत्त्वाची खाती त्यांनी प्रभावीपणे हाताळली. त्यांच्या कार्यकाळात पाणी व्यवस्थापन, ऊर्जा प्रकल्प आणि आर्थिक नियोजन यांना विशेष महत्त्व देण्यात आले.

अजितदादांची राजकीय कारकीर्द

संसदीय व विधानसभा कारकीर्द लोकसभा सदस्य: जून १९९१ ते सप्टेंबर १९९१

- उपमुख्यमंत्री म्हणून दीर्घ अनुभव
- उपमुख्यमंत्री (वित्त, नियोजन व ऊर्जा) : नोव्हेंबर २०१० - सप्टेंबर २०१२, डिसेंबर २०१२ - सप्टेंबर २०१४.
- उपमुख्यमंत्री (संक्षिप्त कार्यकाळ) : २३ नोव्हेंबर २०१९ - २६ नोव्हेंबर २०१९
- उपमुख्यमंत्री : ३० डिसेंबर २०१९ - २९ जून २०२२
- विरोधी पक्षनेते : ४ जुलै २०२२ - ३० जून २०२३
- उपमुख्यमंत्री (पुन्हा) : २ जुलै २०२३ - २६ जानेवारी २०२४
- उपमुख्यमंत्री : डिसेंबर २०२४ - २८ जानेवारी २०२६

कॅबिनेट मंत्री महत्त्वाची खाती

- पाटबंधारे (कृष्णा खोरे व कोकण), फलोत्पादन मंत्री: ऑक्टोबर १९९९ - जुलै २००४
- ग्रामीण विकास, पाणीपुरवठा व स्वच्छता, पाटबंधारे मंत्री: जुलै २००४ - नोव्हेंबर २००४
- जलसंपदा व स्वच्छता मंत्री: नोव्हेंबर २००४ - नोव्हेंबर २००९
- जलसंपदा व ऊर्जा मंत्री: नोव्हेंबर २००९ - नोव्हेंबर २०१०
- राज्यातील धरणे, कालवे, सिंचन प्रकल्प, पाणी व्यवस्थापनात सक्रिय भूमिका

राजकीयदृष्ट्या माझ्या अत्यंत अडचणीच्या व अस्तित्वाच्या प्रसंगी माझ्यावर विश्वास ठेवून (स्व.) अजितदादांनी मला उमेदवारी दिली. माझ्या विजयात त्यांचा सिंहाचा वाटा आहे. इतकेच नव्हे तर माझ्यासारख्या नवखा आमदाराला थेट कॅबिनेट मंत्रीपद देवून माझा व अमळनेर विधानसभा मतदारसंघाचा ऐतिहासिक बहुमान वाढविला. त्याचे ऋण फेडणे मला या जन्मात तरी शक्य नाही. ते गेले हा शब्दप्रयोग जणू कोणी तरी कानामध्ये तम सळई टाकतो आहे, की काय इतका वेदनादायी आहे. त्यांच्याशिवाय राजकीय मार्गक्रमण अत्यंत आव्हानात्मक व दुःखद असेल. त्यांचा लढावू बाणा अभ्यासवृत्ती व सेवाव्रतीत्व जोपासणे हेच माझे यापुढील ध्येय व त्यांच्यासाठीची आत्मीय श्रद्धांजली असेल. माझ्या परिवारजातच्या जाण्याने जितके दुःख झाले तितकेच दुःख मला अजितदादांच्या जाण्याने होत आहे. - अनिलदादा पाटील, आमदार, अमळनेर.

माझ्या सुमारे ३५ वर्षांच्या सामाजिक व सार्वजनिक जीवनात परमेश्वर कृपेने अनेक बहुमान मिळालेले. अनेक दिग्गजांशी संबंध आला व येतो आहे. अनेक श्रेष्ठींशी वार्तालपाच्या संधी मिळाल्या व मिळत आहेत. मात्र, त्यातही (स्व.) अजितदादा मला नावानिशी ओळखत होते. तुम्ही माझ्या गुड लिस्टमध्ये आहात, असे त्यांचे म्हणणे माझ्यासाठी सर्वोच्च बहुमानापेक्षा जराही कमी नाही. माजी नगराध्यक्ष (स्व.) सुरेश ललवारणीपासून मी त्यांच्या संपर्कात आहे. माजी आमदार कृषिभूषण साहेबरावदादा पाटील व आमदार अनिलदादा पाटील यांच्या निमित्ताने त्यांच्याशी भेटीचे व चर्चेचे सुमारे डझनभर प्रसंग आले. प्रत्येक वेळी त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाचे नवनवीन पैलू कळत गेले. (स्व.) अजितदादा नावाचा अभ्यासक्रम आकलना पलिकडचा आहे, हे निश्चित! श्री मंगळग्रह मंदिराला त्यांनी दोनदा भेट दिली. त्यावेळी त्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांमधून धार्मिक व अध्यात्मिक ज्ञानाचीही खोली कळाली. लोकांमध्ये ते काहीसे नास्तिक असल्याची चर्चा असायची. मात्र, मंदिर भेटीप्रसंगी त्यांची परमेश्वराप्रती दृढ श्रद्धा व आस्था जाणवली. मंदिर प्रशासन कसे हाताळावे यासंदर्भात त्यांनी केलेले मार्गदर्शन हा माझ्यासाठी खूप मोठा ठेवा आहे. त्यांच्या मंदिर भेटीमुळेच मंगळ ग्रह सेवा संस्थेला पंधरा एकर जागा मिळण्याचा मार्ग सुकर झाला ही त्यांची खूप मोठी देण व आठवण आहे. त्यांचे निर्वसनीपण व वक्तविरपणा अत्यंत अनुकरणीय आहे. त्यांना चिरंशांती लाभा. - डॉ. डिगंबर महाले, अध्यक्ष मंगळग्रह सेवा संस्था तथा नगरसेवक, अमळनेर.

अजितदादा आणि आमचे पक्ष व राजकीय विचार निश्चितपणे वेगळे राहिले आहेत. मात्र, सर्व पक्षांशी व सर्व पक्षांचे लोकप्रतिनिधी आणि नेत्यांशी त्यांनी कायम मैत्रीपूर्ण संबंध जोपासले होते. श्री दाक्षिण्य हा त्यांचा सर्वात मोठा सदगुण होता. त्यांचा अनेकदा आदरपूर्वक अनुभव मी स्वतः विधान परिषद सदस्य असताना घेतलेला आहे. त्यांच्याकडे कोणतेही काम नेल्यानंतर जर - तर, पण - परंतु वगैरे शब्दप्रयोग न वापरता थेट काम तडीस नेण्याची त्यांची हातोटी विलक्षण होती. विधानसभा आणि विधान परिषदेच्या सर्वच पक्षांच्या सदस्यांना ते बहुमोल मार्गदर्शन करीत असत. त्यांचाही मी अनेकदा अनुभव घेतला आहे. त्यांच्या अकाली जाण्याने मला मनस्वी दुःख होत आहे. त्या अनेक स्मृती जपण्या पलिकडे आता माझ्या हाती काही राहिले नाही. - सौ. स्मिताताई वाघ, खासदार.

(स्व.) अजितदादा केवळ आमचे नेतेच नव्हते, तर आमचा कौटुंबिक आधारही होते. राजकारणाच्या पलिकडे जावून त्यांनी आम्हाला कुटुंब प्रमुखांच्या नात्याने जे प्रेम, आदर, आपलेपण व शिकवण दिली ती या जन्मात विसरणे शक्य नाही. या घटनेने आम्ही पार हादरून गेलेलो आहोत. आमच्या आयुष्यात आम्ही आमच्या स्वकीयांना गमाविल्यानंतर त्या दुःखद हादऱ्यांनी जितके विस्कळीत झालो तितकेच ना. अजितदादांच्या जाण्याने झालो आहोत. त्यांच्या स्मृती कधीही आमच्या मनः पटलावरून पुसल्या जाणार नाही. भविष्यातील आमच्या कौटुंबिक व राजकीय वाटचालीत कितीही आनंदाचे प्रसंग आले, तरी (स्व.) अजितदादांशिवाय तो आनंद आम्हाला मनवता येणे कठीण आहे. त्यांची शिकवण आम्ही हेवा मानून आयुष्यभर जनसेवा करत राहू. त्यांच्या विचारांना पुढे नेत राहू. - सौ. जयश्रीताई पाटील, माजी नगराध्यक्षा, अमळनेर.

मी आमदार झाल्यानंतर माझे 'एकच वादा अजितदादा' हेच ब्रिद होते. विकासकांसाठी त्यांनी कधीही भेदभाव केला नाही. पाडळसे धरणाला भरीव निधी देवून अमळनेर तालुक्याला खरीखुरी - शाश्वत उंची त्यांनी दिली होती. पाणी प्रश्न सोडविणारा पाणीदार नेता पाणी देऊन, अडवून वादा पूर्ण करून गेले. अमळनेर शहराला बोरी नदीवरील पूल असतील, प्रशस्त रस्ते असतील त्या विकासाला साथ देणारे, माझ्या मागी विकासकामात सतत पाठीशी असणारे ना. अजितदादा गेले यावर विश्वास बसत नाही. दादांसारखा नेता आता होणे नाही. स्वभावाने वेळोवेळी कडक, कधी मायेने समजवणारा हात गेला आहे. दादा गेले क्षणभर वादग्रस्त, राज्याचा विकास थांबला. अमळनेर आणि अजितदादा यांचे नाते विकासचे होते. एकच वादा, अजितदादा, अजितदादा अमर रहे, अमर रहे...! - कृषिभूषण साहेबरावदादा पाटील, माजी आमदार

फ्रीजमध्ये ठेवलेले 'हे' ५ पदार्थ चुकूनही पुन्हा गरम करू नका यकृत, मूत्रपिंड आणि पचनावर होईल परिणाम; डॉक्टरांनी दिली माहिती...

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

जेव्हा आपण अन्न वारंवार गरम करतो तेव्हा त्याची रासायनिक रचना बदलते. त्याला स्लो फ्रीजिंग म्हणतात. कारण त्यामुळे होणारे नुकसान लगेच दिसून येत नाही. गरमागरम जेवण फक्त चविष्ट लागत नाही, तर आरोग्यासाठीही फायदेशीर असते. विज्ञान आणि आयुर्वेद दोन्हीही या वस्तुस्थितीचे समर्थन करतात की मंद आचेवर शिजवलेले ताजे अन्न खाण्याने आपल्या शरीरात पोषक तत्त्वे पुरेशा प्रमाणात शोषली जातात आणि आपले आरोग्य चांगले राहते. धावपळीच्या जीवनशैलीमुळे विशेषतः ऑफिसला जाणारी मंडळी रात्री अन्न शिजवतात तेच दुपारच्या जेवणालाही

खातात. फ्रीजमध्ये अन्न रात्रभर ठेवणे आणि सकाळी उठल्यावर ते पुन्हा गॅसवर गरम करून खाणे ही सवय आपल्यासाठी अनेकदा विषासमान ठरू शकते. अन्न पुन्हा-पुन्हा गरम केल्याने केवळ अन्नाची चवच बदलत नाही तर हे अन्न तुमच्या आरोग्यावरही याचा नकळत परिणाम होतो.

अन्न पुन्हा गरम केल्याने विष कसे बनते?

डॉक्टर अनेकदा शिळे अन्न पुन्हा गरम करून खाऊ नये, असा सल्ला देता. शिळे अन्न

पुन्हा गरम करण्याची सवय एखाद्या हत्यासासारखे शरीरावर काम करते. वैज्ञानिकदृष्ट्या जेव्हा आपण अन्न वारंवार गरम करतो तेव्हा त्याची रासायनिक रचना बदलते. त्याला स्लो फ्रीजिंग म्हणतात. कारण- त्यामुळे होणारे नुकसान लगेच दिसून येत नाही. उलट ते हळूहळू महत्त्वाच्या अवयवांना नुकसान पोहोचवते. दररोज पुन्हा गरम केल्यानंतर ते खाण्याने यकृत, मूत्रपिंड आणि पचनावर नकळत परिणाम होतो.

पालक आणि हिरव्या

पालेभाज्या

हिरव्या पालेभाज्या, विशेषतः पालक पुन्हा गरम करू नका. या हिरव्या भाज्यांमध्ये नायट्रेट्स असतात. वारंवार गरम केल्याने त्यांचे नायट्रेट्स आणि नायट्रोसामाईन्समध्ये रूपांतर होऊ शकते; जे कर्करोगजन्य मानले जातात. त्यामुळे तज्ज्ञांनी हिरव्या भाज्या ताज्या खाण्याची शिफारस केली आहे.

भात-तांदूळ

भात-तांदूळत बॅसिलस सेरियस नावाचे बॅक्टेरिया असतात. जर शिजवलेला भात खोलीच्या तपमानावर बराच वेळ ठेवला आणि नंतर पुन्हा गरम केला तर त्यामुळे अन्न विषबाधा होऊ शकते. उरलेला भात ताबडतोब थंड करणे, रेफ्रिजरेटरमध्ये ठेवणे, फक्त एकदाच गरम करणे चांगले

आहे. पण वारंवार गरम करणे तुमच्या आरोग्यासाठी विषारी ठरू शकते.

बटाटे

शिजवलेले बटाटे खोलीच्या तपमानावर साठवल्याने त्यात फ्लोस्ट्रिडियम बोटुलिनाम नावाच्या बॅक्टेरियाची वाढ होऊ शकते. ज्यामुळे बोटुलिझमसारखे गंभीर अन्न विषबाधा होते. बटाटास धील पोषक तत्त्वे जास्तीत जास्त मिळविण्यासाठी त्यांना पुन्हा गरम करणे टाळा. ताजी बटाटाची करी बनवून खाणे फायदेशीर ठरू शकते.

चिकन आणि अंडी

चिकन आणि अंडी प्रथिनांचे चांगले स्रोत आहेत. पण पुन्हा गरम केल्याने त्यांच्या प्रथिनांच्या रचनेत पूर्णपणे

बदल होतो. चिकन किंवा अंडी पुन्हा गरम केल्याने पचनाच्या समस्या, गॅस, आम्लता, अपचन होऊ शकते. काही प्रकरणांमध्ये हे पदार्थ अन्नातून विषबाधा देखील होऊ शकतात.

मशरूम

मशरूम ही एक अत्यंत फायदेशीर भाजी आहे. पण ती पुन्हा गरम करणे विषारी ठरू शकते. पुन्हा गरम केल्याने अन्नातील प्रथिने आणि एंजाइम खराब होतात. त्यामुळे असे अन्न खाण्याने पोटदुखी, उलट्या, पचनाच्या समस्या उद्भवू शकतात. त्यामुळे नेहमी ही भाजी नेहमी ताजी बनवून खाण्याचा प्रयत्न करा.

मुलांचे प्ले-स्कूलमध्ये जाण्याचे योग्य वय काय? डॉक्टरांनी काय सांगितले?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

मुलाला प्ले स्कूलमध्ये कधी पाठवायचे? हा प्रश्न आजकाल प्रत्येक पालकाला पडतो. लवकर शाळेत टाकले की मुले 'जास्त हुशार' होतात का? चला जाणून घेऊया.

डॉक्टर काय सांगतात?

बालरोगतज्ज्ञांचा सल्ला आहे, की बहुतेक मुलांसाठी ३ वर्षे ही प्ले स्कूल सुरु करण्याची योग्य वेळ आहे.

३ वर्षे का योग्य?

३ वर्षांपर्यंत मुले थोडी समजूतदार होतात. आई-वडिलांपासून काही वेळ वेगळी राहू शकतात. नवीन वातावरण स्वीकारायला शिकतात. प्रत्येक मूल वेगळे असते. काही मुलांना २.५ वर्षे तर काही मुलांना ३.५ ते ४ वर्षांपर्यंत घरचे वातावरणच जास्त योग्य वाटते. म्हणून एक नियम सगळ्यांसाठी लागू होत नाही.

लवकर शाळेत घातले तर?

डॉक्टर स्पष्ट सांगतात, की लवकर शाळेत पाठविल्याने मुले 'जास्त स्मार्ट' होतात, असे नाही.

बालपणात काय जास्त महत्त्वाचे?

शाळेपेक्षा मुलांसाठी महत्त्वाचे आहे ते खेळणे, प्रश्न विचारणे, गोष्टी ऐकणे, आई-वडिलांसोबत वेळ घालविणे.

प्ले स्कूलचा निर्णय

प्ले स्कूलचा निर्णय वयावर नाही. तयारीवर घ्या. मुले कितती समजूतदार आहेत, हे महत्त्वाचे.

मुले भावनिकदृष्ट्या तयार नसतील तर

जर मुले भावनिकदृष्ट्या तयार नसतील तर त्यांचे रडणे वाढू शकते, भीती वाढू शकते, असुरक्षितता जाणवू शकते.

शिकण्याची प्रक्रिया

डॉक्टर सांगतात, की मुले जेव्हा सुरक्षित आणि आनंदी असतात तेव्हाच ती नीट शिकतात. खेळातून मुलांची शिकण्याची प्रक्रिया सर्वात चांगली होते.

पालकांसाठी...

समाज/नातेवाईकांच्या दबावामुळे निर्णय घेऊ नका. मुले तयार असतील तेव्हाच प्ले स्कूलमध्ये घाला. योग्य निर्णय घेण्यासाठी बालरोगतज्ज्ञांचा सल्ला नक्की घ्या.

सिद्धार्थ जाधव 'कॉमेडीचा राजा'

एका मुलाखतीत त्याला विचारले, की सिद्धार्थ, तू इतका जोशात कसा राहतोस? तो म्हणाला, की मी रोज सकाळी दोन जोक्स खातो. आणि खरोखर त्याच्या बोलण्यातच ऊर्जा असते.

बाल्कनीत कधीच कबूतर येणार नाही असा उपाय

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

बाल्कनीत कबुतरांचा त्रास हा आजकाल शहरांमधील अनेक घरांचा मोठा प्रश्न बनला आहे. कबुतरांमुळे घाण, पिस, विद्या यामुळे केवळ अस्वच्छता वाढत नाही, तर आरोग्याच्या समस्याही उद्भवू शकतात. अनेक लोक जाळी, काटे, केमिकल स्प्रे अशा उपायांचा वापर करतात, मात्र हे उपाय महागडे, त्रासदायक किंवा कधी-कधी धोकादायकही ठरू शकतात. अशा वेळी एक साधा, स्वस्त आणि नैसर्गिक उपाय खूप प्रभावी ठरतो. काळी प्लास्टिक पिशवी.

काळ्या प्लास्टिकच्या पिशव्यांना फुगवून बाल्कनीत लटकवणे हा खूप सोपा आणि प्रभावी उपाय आहे. पिशव्या हवेच्या हलक्या हालचालीमुळे हलत राहतात. ज्यामुळे कबुतरांना बाल्कनीत बसणे किंवा अन्न शोधणे सुरक्षित वाटत नाही. हलत्या आणि अर्ध प्रतिबिंबित पिशव्यांमुळे कबूतर घाबरतात आणि दूर जातात. ही पद्धत केवळ रासायनिक नसलेली आहे, तर घरात कोणताही धोका देखील नाही. याबरोबर काही चमकदार वस्तू जसे जुने सीडी तुकडे किंवा अल्युमिनियम फॉइलच्या पड्या पिशव्यांसोबत लटकवल्यास प्रतिबिंब आणि हालचालीचा परिणाम अधिक प्रभावी होतो. त्यामुळे बाल्कनीत कबुतरांची उपस्थिती कमी होते आणि दीर्घकाळासाठी त्यांना दूर ठेवता येते. ही पद्धत नियमित वापरल्यास बाल्कनी स्वच्छ राहते आणि घरातील वातावरण आरोग्यदायी राहण्यास मदत होते.

काळी प्लास्टिक पिशवी कशी करते काम?

कबुतरांची नजर अतिशय संवेदनशील असते. हालचाल करणाऱ्या, चमकणाऱ्या किंवा अनोळखी आकाराच्या वस्तूमुळे ती घाबरतात. काळी प्लास्टिक पिशवी चाऱ्यामुळे

हलते, फुगते आणि वेगवेगळे आकार घेते. कबुतरांना ती एखाद्या धोकादायक प्राण्यासारखी किंवा अडथळ्यासारखी भासते. त्यामुळे ती त्या जागेपासून दूर राहतात.

हा उपाय इतका प्रभावी का ठरतो?

कबुतरे साधारणपणे शांत, सुरक्षित आणि स्थिर ठिकाणी घरटी बांधतात. ज्या ठिकाणी सतत हालचाल दिसते तेथे ती थांबत नाहीत. काळी प्लास्टिक पिशवी सतत हलत असल्याने कबुतरांना असुरक्षित वाटते. विशेष म्हणजे हा उपाय पूर्णपणे नैसर्गिक आहे.

- केमिकलमुक्त आणि पर्यावरणास सुरक्षित आहे.
- काळी प्लास्टिक पिशवी वापरण्याची योग्य पद्धत
- जाड आणि मोठी काळी प्लास्टिक पिशवी घ्या.
- पिशवीत थोडी हवा भरून तोंड घडू बांधा.
- बाल्कनीच्या कठड्यावर, खिडकीजवळ, किंवा कबूतर जेथे बसतात तेथे दोरीच्या सहाय्याने ती लटकवा.

२ रुपयांची साधी काळी गोष्ट करेल मदत

- पिशवी अशी लावा की ती वाऱ्याने सहज हलू शकेल.
- २३ पिशव्या वेगवेगळ्या ठिकाणी लावल्यास परिणाम अधिक चांगला दिसतो.

कितती दिवसांत परिणाम दिसतो?

बहुतेक वेळा २३ दिवसांतच कबुतरे त्या जागी येणे बंद करतात. काही हद्दी कबुतरांसाठी थोडा अधिक वेळ लागू शकतो. पण सातत्य ठेवल्यास हा उपाय नक्कीच यशस्वी ठरतो. कोणतेही केमिकल किंवा विषारी पदार्थ वापरावे लागत नाहीत.

- खर्च अगदी नगण्य
- कबुतरांना इजा होत नाही
- घरातील लहान मुले आणि पाळीव प्राणी सुरक्षित
- सहज आणि पटकन करता येणारा उपाय

छत किंवा बाल्कनी स्वच्छ ठेवा

- कबुतरांना अन्न आणि ठावठिकाणी आराम मिळणे हे आवडते.
- बाजूची घाण, अन्नाचे तुकडे, फळे किंवा साखर असलेले पदार्थ लांब ठेवा.
- स्वच्छतेमुळे ते लगेचच दुसऱ्या ठिकाणी जाण्याची शक्यता वाढते.

नैसर्गिक दुर्गंधी वापरा

- मिरे, लाल मिरी, लिंबाचा रस किंवा नारळाचे तेल यांचा वापर करून त्यांना दूर ठेवता येते.
- हे उपाय केवळ थोड्या ठिकाणी वापरा. जेणे करून तुमच्या बागेतील फुलांना किंवा वनस्पतींना त्रास होणार नाही.

पकौडे बेचने वाले पिता की बेटी दीपेश कुमारी: छोटे से कमरे से आयएस तक का प्रेरक सफर

सक्सेस स्टोरी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

राजस्थान के भरतपुर की दीपेश कुमारी ने विपरीत परिस्थितियों को मात देकर यूपीएससी सिविल सेवा परीक्षा २०२१ में ९३ वीं रैंक हासिल की और आयएस अधिकारी बनीं। उनके पिता की मेहनत और अपनी दृढ़ इच्छाशक्ति के बल पर दीपेश ने न केवल अपने परिवार, बल्कि पूरे देश के लिए प्रेरणा की मिसाल कायम की।

गरीबी और संघर्ष भरा बचपन

भरतपुर के अटल बांध इलाके में गोविंद कुमार पिछले २५ वर्षों से पकौडे और नमकीन बेचकर सात लोगों के परिवार का पालन-पोषण करते थे। सीमित आय के बावजूद, उन्होंने अपनी बेटियों की शिक्षा पर पूरा ध्यान दिया। दीपेश का बचपन एक छोटे से कमरे में बीता, जहां पांच भाई-बहनों के साथ पढ़ाई और खेल की जगह एक ही थी।

बिजली न होने पर वे दीये की रोशनी में पढ़ाई करती थीं।

पिता का समर्पण और सपनों का जुनून

गोविंद कुमार ने कठिन परिस्थितियों में भी बच्चों की पढ़ाई को प्राथमिकता दी। कई बार खुद भूखे रहकर उन्होंने स्कूल की फीस भरी। वे कहते थे, "हम गरीब हैं, लेकिन तुम्हारे सपने छोटे नहीं होने चाहिए।" दीपेश ने इस प्रेरणा को

आत्मसात किया और कभी हार नहीं मानी।

शिक्षा से आयआयटी तक का सफर

दीपेश ने शिशु आदर्श विद्या मंदिर, भरतपुर से स्कूली शिक्षा पूरी की, जहां उन्होंने १० वीं में ९८% और १२ वीं में ८९% अंक हासिल किए। इसके बाद जोधपुर के एमबीएम इंजीनियरिंग कॉलेज से सिविल इंजीनियरिंग में बी.टेक और

फिर आयआयटी बॉम्बे से एम.टेक की डिग्री प्राप्त की।

यूपीएससी की राह : नौकरी छोड़ी, मेहनत की

आयआयटी के बाद दीपेश ने एक निजी कंपनी में नौकरी शुरू की, लेकिन उनका लक्ष्य यूपीएससी था। उन्होंने नौकरी छोड़कर दिल्ली में किएए के कमरे में रहते हुए तैयारी शुरू की। खर्च बचाने के लिए उन्होंने अपने खाने और अन्य जरूरतों में कटौती की। २०२० में पहला प्रयास असफल रहा, लेकिन उन्होंने हिम्मत नहीं हारी। अपनी कमियों को सुधारकर २०२१ में उन्होंने यूपीएससी में ९३ वीं रैंक हासिल की और इंडियनएस श्रेणी में चौथा स्थान प्राप्त किया।

प्रेरणा की मिसाल

दीपेश की कहानी उन युवाओं के लिए प्रेरणा है, जो सीमित संसाधनों और मुश्किल हालात में भी बड़े सपने देखते हैं। उनके पिता की मेहनत और उनकी लगन ने साबित किया कि दृढ़ संकल्प से कोई भी मंजिल असंभव नहीं।

युवराज सिंग 'धोनीचा बर्थडे सरप्राइज'

एकदा टीम इंडियाने धोनीचा वाढदिवस साजरा करताना केक फोडला आणि सर्व खेळाडूंनी धोनीवर तो लावला. युवराज म्हणाला, की धोनी, आता तू कॅप्टन नाहीस. क्रीमचा किंग झालास. धोनी म्हणाला, की युवी, केक लावण्यात तू शतक केले.

शांत - चांगल्या झोपेसाठी चांगला पलंग नव्हे तर चांगली गादी आवश्यक आहे. सर्वोत्तम क्वालिटीच्या गादी साठी एकमेव ४५ वर्षांचा समृद्ध अनुभव असलेले शोरूम

सीमा हॅण्डलूम हॉउस

पारोला रोड, धुळे

६६

श्रद्धांजली विविध मान्यवरांकडून...

जाती- धर्माच्या पलिकडे जावून समाज संघटन व पक्ष संघटन करणारे अत्यंत प्रभावी नेते म्हणून (स्व.) अजितदादा यांचे नाव अत्यंत आदराने घेतले जाते. माझ्यासारखा मुस्लिम सामान्य कार्यकर्ता राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचा शहराध्यक्ष होतो. दोनदा नगरसेवक होतो, ही (स्व.) अजितदादांचीच पुण्याई आहे. आम्ही आयुष्यभर त्यांचे उपकार विसरणार नाहीत. त्यांच्या जाण्याने आमची खूप मोठी हानी झाली आहे.
- मुख्तार खाटीक, शहराध्यक्ष व नगरसेवक.

(स्व.) अजितदादा म्हणजे चालती- बोलती कार्यशाळा होती. राजकीय कार्यकर्ता म्हणून माझ्या जडणघडणीसाठी (स्व.) अजितदादांचा खूप मोठा प्रेरणादायी आहे. कार्यकर्त्यांवर विश्वास टाकणे, त्यांना ताकद व संरक्षण देणे, त्यांना वाढविणे, सतत लोकहिताचा विचार करणे. खास करून शेती व शेतकरी यांच्या हितासाठी चौकटीबाहेर जावून प्रयत्न करणे

हे (स्व.) अजितदादांचे स्वभावगुण व नेतृत्व गुण कायमस्वरूपी अंगिकारणे हीच त्यांच्यासाठी आम्ही खरी श्रद्धांजली मानतो. (स्व.) अजितदादांच्या जाण्याने आम्ही जे काही गमावून बसलो आहोत, त्याचे वर्णन करण्यासाठी आमच्याकडे शब्द नाहीत.
- भागवत पाटील, तालुकाध्यक्ष, रा. काँ., अमळनेर.

(स्व.) अजितदादा विधानसभा निवडणुकांच्या पूर्वी जनसंपर्क मोहिमेंतर्गत अमळनेरला आले होते. त्यावेळी त्यांच्यासह रा. काँ.च्या अनेक दिग्गज नेत्यांच्या स्नेहभोजनाचा कार्यक्रम माझ्याकडे होता. सदर प्रसंगी माझ्या वयोवृद्ध मातोश्रींपासून ते माझ्या घरातील सर्वात लहान मुलापर्यंत सर्वासोबत त्यांनी केवळ फोटोच काढले नाहीत, तर सर्वांची कुटुंब प्रमुख या नात्याने अत्यंत आत्मीयतेने विचारपूस केली. मार्गदर्शनही केले. त्यांच्या विनोदी स्वभावाचे अनेक पैलू देखील यानिमित्ताने आम्ही अनुभवले. माझ्या आईला त्यांच्या भेटीने व त्यांनी नमस्कार केल्याने जीवन सार्थक झाल्यासारखे वाटते. असे अगणित जनसामान्य आहेत, की ज्यांच्या जीवनाला अजितदादांनी कायमस्वरूपी आनंदाची झालर दिली आहे.

त्यांचा माझ्या घरातील सुमारे पाऊण तासाचा परिसमय सहवास व सुगंधी आठवणी अक्षरशः अजरामर राहतील. दादा गेल्याचे वृत्त समजताच माझे सर्व परिवारजन आणि निकटवर्तीय ज्यांनी अजितदादांसोबत तो पाऊण तास घालविला होता. सारे दुःखात बुडाले आहेत. (स्व.) दादांना आम्ही सर्व जण आजन्म विसरू शकत नाही.
- विनोद कदम, सर

राष्ट्रवादीची बुलंद तोफ महाराष्ट्राचे उपमुख्यमंत्री लाडके ना. अजितदादा पवार यांचे विमान अपघातात निधन झाल्याची बातमी अत्यंत धक्कादायक व मन सुन्न करणारी आहे. या बातमीवर विश्वास बसणेही कठीण आहे. विकासकामांबाबत अनेक वेळा ना. अजितदादांच्या भेटी घेतल्या होत्या. ना. अजितदादा अत्यंत स्पष्ट वक्ता होते. त्यांच्या निधनाने महाराष्ट्राच्या राजकारणाची मोठी हानी झाली आहे.
- सौ. तिलोत्तमाताई पाटील, नेत्या, रा. काँ. अमळनेर.

महाराष्ट्राच्या राजकारणातील एक दृढवी बाब म्हणजे कर्तबगार नेते अकाली स्वर्गवासी होतात. (स्व.) विलासराव देशमुख, (स्व.) गोपीनाथ मुंडे, (स्व.) आर. आर. पाटील यांच्या साखळीतील ना. अजितदादा पवार हे एक उदाहरण आहे. त्यांच्या निधनाने महाराष्ट्राचे आतोनानात नुकसान झाले. परमेश्वर त्यांच्या मृत आत्म्यास शांती देवो.
- डॉ. बी. एस. पाटील, माजी आमदार, अमळनेर.

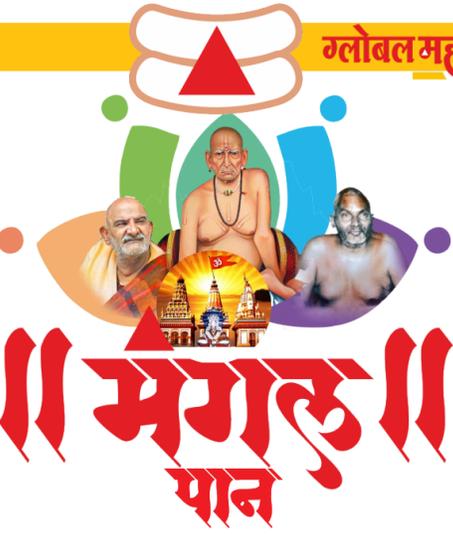
ना. अजितदादा पवार यांच्या दुः खद निधनाची बातमी मन हेलावून टाकणारी आहे. सर्वसामान्य जनतेशी नाळ जपणारे, सर्व समाज-धर्मांना सोबत घेऊन चालणारे आणि जमिनीवर राहून काम करणारे महाराष्ट्राचे लाडके उपमुख्यमंत्री आज आपल्यातून निघून गेले, यावर विश्वास बसत नाही. भावपूर्ण श्रद्धांजली.
- शिरीष चौधरी, माजी आमदार,

आठवणीतले दादा

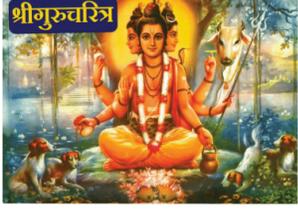
जयश्रीताई व कार्यकर्त्यांना अश्रू अनावर...
अमळनेर : ना. अजितदादा पवार यांच्या निधनाची बातमी अमळनेर येथे समजताच शेकडो हितचिंतक व कार्यकर्त्यांनी आमदार अनिलदादा पाटील यांच्या निवासस्थानी धाव घेतली. अनिलदादा मुंबई येथे असल्याने कार्यकर्त्यांनी सौ. जयश्रीताई पाटील यांची भेट घेतली. या घटनेने जयश्रीताईंचे अश्रू अनावर झाले होते. कार्यकर्त्यांनाही यावेळी अश्रू अनावर झाले होते. सायंकाळी असंख्य कार्यकर्ते अंत्यसंस्कारासाठी बरामतीकडे रवाना झाले आहेत.

गुरु चरित्रात सांगितल्या प्रमाणे माघ स्नान

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

शिवा, भद्रा, भोगावती, कुंभी व सरस्वती या प्रख्यात पाच नद्या व कृष्णा या नद्यांचा संगम तेथे आहे. या संगमात स्नान केले असता महातापातकांचा नाश होतो. या क्षेत्राचे माहात्म्य कुरूक्षेत्रापेक्षा अधिक आहे. तेथे स्नान केल्याने सहप्रकाराच्या महापातकांचा नाश होतो. प्रयागात माघस्नान केल्याने जे पुण्य प्राप्त होते त्याच्या शतपट पुण्य या संगमात एकदा स्नान केल्याने प्राप्त होते. येथे अमरेश्वराचे प्रसिद्ध मंदिर असून त्याच्या दर्शनाने अमरत्व प्राप्त होते. येथे पवित्र औदुंबर वृक्ष असून तेथे चौसष्ट योगिनी नित्य स्नान करतात. येथील संगमात अगणित तीर्थ आहेत. त्यात शुक्लतीर्थ, काम्यतीर्थ, वरदतीर्थ, प्रयागतीर्थ, शक्तितीर्थ, अमरतीर्थ, कोटीतीर्थ ही विशेष प्रसिद्ध आहेत. या तीर्थात स्नान केले असता ब्रम्हइत्यादी सर्व पातकांचा नाश होतो. अगणित पुण्याची प्राप्ती होते. याच कृष्ण-पंचगंगा संगमावर श्रीगुरुनृसिंहसरस्वती काही काळ गुप्त रूपाने राहिले.

श्रीगुरुचरित्र

विविध नावारूपाने कोकणात बसलेले श्री काळभैरवनाथ

कोकणच्या घनदाट वटवृक्षाखाली, ओसाड वाटांवर, जुन्या देवघुमटांभोवती आजही एक अदृश्य पहारेकरी फिरत असतात ते म्हणजे भैरवनाथ. प्रत्येक सीमेवर एक संरक्षक शक्ती उभी ठेवलेली असते. का तर गाव मर्यादा आणि गाव चालवणारी स्त्रीदेवता हीचे संरक्षण व्हावे सीमेत वाईट शक्ती शिरू नये म्हणून. माणसाच्या नजरेला न दिसणारे पण संकट येण्याआधीच त्याला ओळखणारे देव. ज्या भूमीत माय काली, चंडिका, भगवती, काळशेखरी सारख्या उग्र शक्ती वास करतात, त्या भूमीला सांभाळायला कोकणच्या देवपरंपरेने किंवा बारा पाच सांप्रदायाने भैरवांना उभे केले आहे. तेच भैरव आज विविध नावारूपाने इथे बसलेले आहेत, अशी मान्यता आहे. भैरव म्हणजे केवळ रुद्रस्वरूप नाही ते आहेत सीमेवरचे रक्षक देव, देवघुमटीचा पहारेकरी, गावाच्या अदृश्य संरक्षणाचा किल्ला. कोकणात म्हटले जाते " देव उग्र असेल तर त्याच्या दाराशी भैरव असतातच." कारण मातेची शक्ती फार तीव्र असते. ती अयोग्य माणसाला उध्वस्त करू शकते आणि योग्य भक्ताला मोक्षाकडे नेऊ शकते. ही शक्ती संतुलित ठेवण्याचे काम करतात. भैरव

काळाचे स्वामी आणि संकटांचे भस्मकर्ता. भैरव हे काळावर विजय मिळवलेले देव आहेत. मृत्यू, भुतबाधा, करणी, डोळस, तांत्रिक अडथळे या सगळ्यांवर त्यांची सत्ता आहे. कोकणात आजही अनेक कुटुंब सांगतात रात्री अज्ञात आवाज थांबले. वाईट बाधा ही भैरवांच्या नावानेच कापते. घरातील भय दूर झाले. भैरव आहे तर भय कसे राहणार तिथे. आजार अचानक बरा झाला. भैरवनाथ सर्व व्याधी यांचे समूह नष्ट करतात. **संकटात मार्ग उघडला** एकमेव कालभैरव देवता अशी देवता आहे जी तुम्ही केलेले पाप बघत नाही. तर भक्तीचा भाव बघून देवता हाकेला उभी राहते. आज कोकण वासी सही सलामत आहेत याला कारण ही सीमेवरची देवता. कारण भैरवांनी कधी वाईट शक्तीला सीमा ओलांडू दिली नाही. भैरव आणि काली वेगळे नाहीत, एकच शक्ती भैरव कालीचे सेवक नाही ते आहे तिची चालती बोलती शक्ती. जसे वादळाला दिशा देणारा बारा तसे मातेच्या उग्र शक्तीला संतुलन देणारे भैरव. ते तिच्या क्षेत्रात फिरतात. वाईट शक्तींना प्रवेशच मिळू देत नाही. त्याच्या हातांवर

नृसिंह सरस्वतींच्या अवताराचे वैशिष्ट्य

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

श्रीमहाविष्णु हिरण्यकश्यपूचा संहार करण्यास औदुंबर वृक्षाच्या लाकडी खांबातून नरसिंहांच्या रूपात प्रकट झाले. त्यांनी प्रल्हादाचे रक्षण केले आणि हिरण्यकश्यपूच्या वधानंतर त्याला राज्यावर बसविले. कांही कालानंतर दुभंगलेल्या त्या खांबाला पालवी फुटू लागली आणि पुढे त्याचेच औदुंबराच्या वृक्षात रूपांतर झाले. प्रल्हाद विस्मित होऊन

त्या औदुंबराच्या वृक्षाची पूजा करू लागला. प्रल्हादाला एकदा औदुंबराच्या झाडाखाली

ध्यानस्थ अवस्थेत बसलेल्या दत्तात्रेयांनी दर्शन दिले होते व ज्ञान बोध केला. प्रल्हादास द्वैतसिध्दांता विषयी आसक्ती असल्याचे जाणून घेऊन, श्री दत्त प्रभूंनी कलियुगात यतीवेश धारण करून दीन जनांचा उध्दार करशील असा आशिर्वाद दिला होता. परम पवित्र अशा औदुंबर वृक्षाने मनुष्याकृती धारण करून श्रीदत्तांच्या चरण कमलावर पडून मला सुध्दा वर या अशी प्रार्थना केली तेव्हा श्रीदत्तात्रेय म्हणाले " प्रत्येक औदुंबर वृक्षाच्या

मुळाशी मी सूक्ष्म रूपात राहीन. तुझ्या मधून नरसिंह देव प्रकट झाल्यामुळे कलियुगात मी नृसिंह सरस्वती नांव धारण करून अवतार धारण करीन. असे माझे वचन आहे. दत्तदासांना अभय प्रदान श्रीपाद श्रीवल्लभ चरित्रामृत नामधारक सिद्धयोग्याला म्हणाला, " महाराज, श्रीगुरुंनी कृष्णा-पंचगंगा संगमावर अमरेश्वराच्या निकट औदुंबर वृक्षाखाली वास्तव्य केले असे आपण म्हणालात. अश्वत्थादी

अनेक पवित्र वृक्ष असताना श्रीगुरुंची प्रीती औदुंबरावरच का होती ?" सिद्ध म्हणाला, "पूर्वी नृसिंह अवतार घेऊन विष्णूंनी आपल्या नखांनी हिरण्यकशिपूचे पोट फाडून त्याचा वध केला. त्याच्या पोटात विष असल्यामुळे विष्णूंच्या हातांच्या बोटांचा व नखांचा दाह होऊ लागला. नृसिंहाने उपचार म्हणून औदुंबराच्या फळांमध्ये आपली नखे रोवली तेव्हा कोठे तो दाह शमला. देवाचा क्रोधही कमी झाला. शांतता लाभल्याने

औदुंबर वृक्षाला दिलेले वरदान

नृसिंह व लक्ष्मीने औदुंबरास वर दिला 'औदुंबर ! जे तुला पूज्य मानून तुझी सेवा करतील ते पापमुक्त होतील. त्यांच्या सर्व मनःकामना पूर्ण होतील. तुझ्या छायेत जपादी अनुष्ठाने केल्याने अनंतपट फलप्राप्ती होईल. तुझ्या सेवेने ब्रह्महत्यादी महादोषांचे निरसन होईल. आम्ही दोघे तुझ्या सन्निध नित्य वास करू." श्रीगुरु नृसिंहमंत्राच्या नित्य जप करीत असत. त्या जपाने उग्रता येऊ नये म्हणून श्रीगुरु औदुंबराखाली वास करीत असत.

एक अत्यंत महत्त्वपूर्ण लक्ष्मीदायक काहीतरी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

ज्यांना आयुष्यात अनंत आर्थिक अडचणी आहेत. कर्ज घेतले आहे आणि परतेफेड होत नाही, सतत पैशाची चणचण जाणवते अशांसाठी आज श्रीबाबाजींच्या आदेशानुसार तुम्ही रोज एका बैठकीत एक, तीन, आठ किंवा अकरा वेळा म्हणू शकता. या श्लोकमंत्र पठणाची वेळ ही पहारे ४ ते सकाळी ८ आणि सायंकाळी ६ ते रात्री ८ इतकीच आहे. इतरवेळी म्हणता येईल पण त्याला तांत्रिक महत्त्व नाही. 'आपली

सांपत्तिक स्थिती सुधारून कर्जमुक्त व्हावे' अशी कळकळीची प्रार्थना रोज करून मग श्लोकमंत्र पठण करावे. रोजच्या देवपूजेच्या सर्वांत शेवटी तुम्ही हे करू शकता. पूजा-अर्चा करत नसाल तर घरात बेडरूम सोडून कुठेही पूर्वाभिमुख बसून श्लोकमंत्र वाचू शकता. त्याआधी आर्थिक परिस्थिती सुधारण्याची प्रार्थना मनापासून करावी. हा श्लोकमंत्र कोणीही करू शकतो. स्त्री-पुरुष, तृतीयपंथी, दिव्यांग, १२ वर्षे वयानंतरचे कोणीही करू शकतो. मासिक पाळीचे पाच दिवस, सोयसुतकाचे दहा दिवस करू नये. मद्यधुंद नश्याच्या अवस्थेत करू नये. मांसाहार बंधन नसले तरी मांसाहार केल्या मुद्दामहून जप करू नये. अकरापेक्षा जास्त श्लोकमंत्र पठण

करावे वाटले तर १०८ करावे. शक्यतो रोजच्या पठणाची संख्या ठराविकच हवी. बदल केलाच तर तो २१ दिवस ठेवावा. सुरुवात शक्यतो अमावस्या, पौर्णिमा किंवा कोणत्याही शुक्रवारपासून करावी. **श्लोकमंत्र** महालक्ष्मि नमस्तुभ्यं नमस्तुभ्यं सुरेश्वरि । हरिप्रिये नमस्तुभ्यं नमस्तुभ्यं दयानिधे ॥ रक्ष त्वं देवदेवेशि देवदेवस्य वल्लभे ॥ दरिद्रात्वाहि मां लक्ष्मि कृपां कुरु ममोपरि ॥ विष्णुप्रिये नमस्तुभ्यं नमस्तुभ्यं जगद्धिते । आर्तहन्त्रि नमस्तुभ्यं समृद्धिं कुरु मे सदा ॥ नमस्तुभ्यं जगद्धात्रि नमस्तुभ्यं नमो नमः । धर्माधारे नमस्तुभ्यं नमः सम्पत्तिदायिनी ॥

आसक्ती न बाळगणे हाच खरा वैराग्याचा अर्थ

मानवांना सर्व दुःखांतून मुक्त होण्यासाठी वैराग्य म्हणजे विवेकपूर्वक विषयांची अनासक्ति ही जितकी उपयुक्त आहे, तितके दुसरे कोणतेही साधन उपयोगाला येत नाही. श्रद्धा, भक्ति, ध्यान साधने स्वीकारून मानवांनी संसारबंधनांतून मुक्त होण्याचा प्रयत्न करावा. यावाचून शेकडो जन्म घालविले तरी दुःखांतून सुटका होणार नाही. विषयात राहूनही विषयांवर अवलंबून न राहणे, इच्छा असतानाही आसक्ती न बाळगणे, हाच खरा वैराग्याचा अर्थ आहे. दत्त महाराज म्हणतात, 'आपण मृगाजिनाप्रमाणे म्हणजे हरिणांच्या कातड्यांप्रमाणे आका-शाची जर घडी घालू शकू तरच परमात्मसाक्षात्कारा वाचून सर्व दुःखांतून मुक्त होऊ

शकू; हे तुम्ही सर्वांनी लक्षात घ्यावे. दत्त महाराजांचा हा उपदेश केवळ ऐकण्यासाठी नाही, तर जगण्यासाठी आहे. श्रद्धा, भक्ती, ध्यान ही साधने जेव्हा विवेकाच्या प्रकाशात आचरली जातात, तेव्हाच ती संसाराच्या गुंत्यातून बाहेर काढतात. अन्यथा जन्मामागून जन्म गेले तरी दुःखाचा फेरा संपत नाही. आकाशाला घडी घालण्याइतकी अंतर्मुखता, मृगाजिनासारखी निरपेक्षता आणि मनाची व्यपकता जेव्हा साधकात येते, तेव्हाच आत्मसाक्षात्कार सहज प्रकटतो. दुःखातून मुक्ती बाहेर नाही, ती आत आहे आणि तिचा मार्ग विवेकाने जाणून घ्यायला वैराग्यातूनच जातो.

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

ज्या काळात चंद्रमा पुढील पाच नक्षत्रांत येतो त्या कालावधीस पंचक म्हणतात. धनिष्ठा, शतभिषा, पूर्वा भाद्रपदा, उत्तरा भाद्रपदा, रंवेती. या काळात नवीन, मोठे किंवा मंगल कार्य टाळण्याची परंपरा आहे.

२०२६ मधील पंचक कालावधी (महिन्यानुसार)

जानेवारी २०२६
२१ जानेवारी (बुधवार) ते २५ जानेवारी (रविवार)
फेब्रुवारी २०२६
१७ फेब्रुवारी (मंगळवार) ते २१ फेब्रुवारी (शनिवार)
मार्च २०२६
१६ मार्च (सोमवार) ते २० मार्च (शुक्रवार)

एप्रिल २०२६

१३ एप्रिल (सोमवार) ते १७ एप्रिल (शुक्रवार)
मे २०२६
१० मे (रविवार) ते १४ मे (गुरुवार)
जून २०२६
६ जून (शनिवार) ते ११ जून (गुरुवार)
जुलै २०२६
४ जुलै (शनिवार) ते ८ जुलै (बुधवार)
३१ जुलै (शुक्रवार) ते ४ ऑगस्ट (मंगळवार)
ऑगस्ट २०२६
२७ ऑगस्ट (गुरुवार) ते १

सप्टेंबर (मंगळवार)

सप्टेंबर २०२६
२३ सप्टेंबर (बुधवार) ते २८ सप्टेंबर (सोमवार)
ऑक्टोबर २०२६
२१ ऑक्टोबर (बुधवार) ते २५ ऑक्टोबर (रविवार)
नोव्हेंबर २०२६
१७ नोव्हेंबर (मंगळवार) ते २२ नोव्हेंबर (रविवार)
डिसेंबर २०२६
१४ डिसेंबर (सोमवार) ते १९ डिसेंबर (शनिवार)

कामे

गृहप्रवेश
नवीन घरबांधणी
विवाह, मुंज
नवीन व्यवसाय / वाहन खरेदी
मोठे आर्थिक व्यवहार
पंचक काळात करण्यास योग्य कामे
जपतप
ध्यान, योग
दानधर्म
शिवपूजन, गणेशपूजन
पितृकार्य
उपवास व व्रत
पंचक शांती उपाय
"ॐ नमः शिवाय" जप
श्रीगणेश अथर्वशीर्ष पठण
गृह, तांदूळ, काळे तीळ दान दीपदान

मृत्युंजय

प्रश्न विचारी, 'दादा, हे शिंपले पाण्यापासूनच होतात काय रे ?' 'होय.' तेवढ्याने त्याचे समाधान होत नसे. तो परत विचारी, 'मग यांच्यावरचे हे सगळे रंग पाणीच देत असेल नाही ?' 'होय.' 'मग पाण्यात ते रंग का नाही दिसत ?' त्याच्या प्रश्नाला उत्तर देण्याच कधी कधी मी टाळीत असे, कारण त्याचे प्रश्नानंतर प्रश्न तयारच असणार हे मला माहीत असे. आणि खरे म्हटले तर त्याच्या प्रश्नाचे उत्तर मलाही काही वेळी माहीत नसे. 'चल, आपणाला बराच वेळ झाला आहे,' असे सांगून मी त्याच्या मस्तकातील ते प्रश्नांचे काहूर काढून टाकण्याचा प्रयत्न करी. मी आणि तो मग परतत असू. येताना संध्याकाळ झाल्यामुळे रथेन, कोफिळ, कपोत, भारद्वाज, प्रत्रथ क्रींच असे निरनिराळ्या पक्ष्यांचे थवेच्या थवे चित्रविचित्र आवाज काढीत कलकलत धरट्यांकडे परत जाताना दिसत. शोणाचे थोडा वेळ गप्प झालेले कुतूहल परत झटकन जागे होत असे. रथनीडाच्या बाहेर डोक्यातून त्यांच्या धव्यांकडे एकटक पाहत तो मला अनेक प्रश्न विचारित असे. माझे मात्र त्यावेळी त्याच्याकडे मुळीच लक्ष नसे. पश्चिमेकडच्या दोन उंच उंच पर्वतांमध्ये सूर्यदेव त्या वेळी प्रवेश करीत असत. दिवसभर अविश्रांत धावूनही त्यांच्या रथाचे घोडे जरासुद्धा दमलेले नसत. ते दोन पर्वत त्यांच्या

वाड्याच्या भव्य महाद्वारावरील दोन द्वापारालासारखे मला वाटत. त्या तेजःपुंज बिंबाकडे पाहिले की मला एक प्रकारची आगळीच हुरहुर वाटू लागे. आता क्षणार्धात ते तेज आपल्या दृष्टीआड होणार या जाणिवेने तर वियोगाची एक प्रचंड लाट उगाच माझ्या नसानसांतून उमटून जाई. मी एकटक त्या बिंबाकडे पाही. शोण मला गदगदा हलवून आकाशातून रोखत जाणाऱ्या गरुड पक्ष्यांचा थवा दाखवी. मी क्षणभर त्या धिप्पाड नि राकट पक्ष्यांकडे पाही. इतर सगळ्या पक्ष्यांपेक्षा ते खूपच उंचावरून भिरभिरत विचारात पडे. परत एकदा 'दादा, कोणते रे हे पक्षी ?'

काय ? काय वाटतं तुला त्या बिंबाकडे पाहिल्यावर ?' मला वाटे तो क्षणभर वारकाईने त्या बिंबाकडे पाहील आणि मला जसे वाटते तसेच वाटतेय असेच पण जरा वेगळ्या शब्दांत सांगेल. पण तो सूर्यदेवाकडं पाहू लागला की त्याचे चिमुकले डोळे त्या तेजाने एकदम मिटत आणि थोड्या वेळाने माझ्या कानांकडे डोळे चोळीत पाहत तो झटकन म्हणे, 'तुझ्या चेहऱ्यासारखे वाटते न ?' म्हणे ! मी माझ्या कानांना हात लावी. दोन मांसल कंडल हाताला लागत. माझ्या जन्मापासूनच ती होती शोणाची तक्रार सुरू होई, 'आईची तुझ्यावरच जास्त माया आहे बघ. म्हणूनच तिने तुलाच तेवढी कुंडले दिली आहेत ! मला कुठं आहेत ती कुंडले ?' त्याच्या त्या उद्गारांनी मी क्षणभर विचारात पडे. परत एकदा पश्चिमेकडच्या डोळ्यांआड होऊ पाहणाऱ्या त्या तेजस्वी बिंबाकडे मी बारकाईने एकटक पाही. माझ्या छोट्या मनात भावनांचे हलकल्लोळ माजत. एका हाताने घोड्यांचे वेग आवरीत, शोणाची दृष्टी चुकवून दृष्टीआड होणाऱ्या त्या तेजाला मी दुसऱ्या हातानं निरोप देई. मनात एक वेगळ्याच प्रकारची हुरहुर लागे. आपल्याजवळचे काही तरी आता दूर दूर जाते आहे, असे वाटे. आवंगाने मी हातातील आसुडाचा एक जबरदस्त फटकारा घोड्यांच्या पाठीवर ओढी. आपले खूर झाडीत, मार्गावरची धूळ उडवीत ते खिळाळत वायुवेगाने धावू लागत. जवळ बसलेला शोण, धावणारे घोडे, मागे पडणारे अशोक, ताल, किंशुक, मधुक, पाटल, तमाल, कदंब, शाल,

सांतवण यांचे उंच उंच, गर्द-पानावळींचे वृक्ष यापैकी कशाचंच मला भान नसे. केवळ समोचा भरपट मागे जाणारा मार्ग आणि त्यावरची वळणे तेवढीच दिसत. माझ्या मनात एक विचार तरळून जाई. 'मागे पडणाऱ्या या मार्गावररोबरच मी प्रकाशाच्या साम्राज्यातून कुठे तरी अंधाराच्या भयाण समुद्राकडे जातो आहे.' आता रात्रीच्या बारा घटका अशा एकाकीपणात जाणार, असे वाटे. पर्णकुटीत आल्याबरोबर शोण आपल्याकडील रंगीबेरंगी शिंपल्यांची कमाई मोठ्या उत्साहाने आईला दाखवी. त्याचं कौतुक करीत आई मला विचारी, 'वसू, तू काय आणलेस ?' प्रथम मी गोंधळून जाई, काय उत्तर द्यावे ते मला चटकन समजत नसे; कारण मी काहीच आणलेले नसे. कसेतरी स्वतःला सावरून मी म्हणत असे, 'मी शोणाला परत आणले हेच मोठे समज, आई ! अगं, हा थेंपेच बसला असता रात्रभर शिंपले गोळा करीत.' 'हो - हो तर. तू आणले काय रे मला ? मीच आणें गं याला परत, नाहीतर हाच तेथे बसला असता सकाळपर्यंत त्या सूर्यबिंबाची वाट बघत.' शोण मान वेळावून आपली बाजू मांडी. आई माझ्याकडे बारकाईने पाहू लागे. माझ्या चेहऱ्याकडे तिने इतके निरखून का पाहावे तेच मला समजत नसे. मी तेथून सरळ बाहेर येई.